

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRADANSKO ODJELJENJE
Broj: 53 0 Rs 062185 16 Spp
Sarajevo, 23.09.2016. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Opštinskog suda u Čapljini za rješavanje spornog pravnog pitanja od 29.06.2016. godine. na osnovu odredbe člana 61.c. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15-dalje ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 23.09.2016. godine donio je:

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Opštinskog suda u Čapljini za rješavanje spornih pravnih pitanja u predmetu tog suda broj 53 0 Rs 062185 16 Rs koja glase:

1.”Da li se na tužitelje vezano za potraživanje naknade za ishranu i regresa može primjeniti čl.41.Kolektivnog ugovora za oblast Srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u HNK (Sl.novine HNK broj 2/09), kao odrediv u visini potraživanih naknada.

2.Ako je visina naknada za ishranu i regres određiva po čl.41.Kolektivnog ugovora za oblast srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u HNK („Sl.novine” broj 2/09) da li se ona analogijom vezuje za visinu ovih naknada ostalih korisnika budžeta u HNK-a, odnosno onih korisnika budžeta na koje se primjenjuje Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, kao i Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plaće u HNK („Sl.novine HNK” broj 2/05, 10/07 i 9/08), koji je ove naknade odredio u tačno određenoj visini”.

O b r a z l o ž e n j e

Dopisom od 27.06.2016. godine, koji je zaprimljen u ovom sudu dana 29.06.2016. godine, Opštinski sud u Čapljini dostavio je ovom sudu Zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61. a. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu: ZPP).

U obrazloženju zahtjeva ističe da taj sud ima veći broj predmeta koji nisu riješeni kao npr. broj gornji, Rs 59434/15; Rs 62156/16, Rs 59455/15, Rs 60843/16, Rs 61192/16,..., te takođe taj sud ima preko 100 predmeta koji se nalaze na Kantonalnom sudu po žalbi, a koji još nisu riješeni. Kod tog suda je riješeno više desetina predmeta koja pokreću ista pravna pitanja i u nekima su tužbeni zahtjevi usvajani, a u nekima odbijani.

U ovoj pravnoj stvari tužitelji tuže srednju školu i tužbenim zahtjevom traže da im se dosude iznosi manje isplaćene naknade za ishranu za period od 01.01.2010. do 31.12.2012. godine, kao i dio manje isplaćene naknade na ime regresa i to za 2010; 2011 i 2012 godinu a sve u skladu sa članom 41. Kolektivnog ugovora za oblast srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u HNK koji glasi: „Zaposlenik ima pravo na naknadu za: a) troškove prijevoza sa posla i na posao, b) prehranu za vrijeme rada, c) regres za godišnji odmor, d) slučaj teže bolesti ili smrti zaposlenika...., e) troškove stručnog usavršavanja, f) jubilarnu nagradu, g) troškove službenog putovanja, h) otpremninu prije odlaska u penziju, i) otpremninu u slučaju prekobrojnosti, čiji iznos i način isplate u pregovoru sa sindikatom utvrđuje vlada i ista je za sve korisnike budžeta kantona (izuzev za pripadnike Jedinice za podršku MUP-a HNK)“.

Tužitelji tokom postupka tvrde da im tuženi nije isplatio tražene naknade kao drugim korisnicima budžeta, te tvrde da Vlada HNK i Sindikat nisu nikada sklopili sporazum o visini tih naknada, te stoga Vlada HNK nije mogla jednostrano donositi odluke o visini naknada na osnovu kojih odluka su naknade toplog obroka i regresa isplaćene tužiteljima u manjem iznosu. Posebno naglašavaju da su ovakvim postupcima Vlade HNK tužitelji diskriminirani u odnosu na ostale korisnike Budžeta, a u smislu čl. 5. Zakona o radu.

Tužena je u odgovoru na tužbu navela da je potraživanja tužitelja za utuženi period isplatila u skladu sa Odlukama Vlade HNK o iznosima i načinu isplate navedenih naknada, naglašavajući da je škola poslodavac u smislu sklapanja Ugovora o radu dok Vlada HNK a osigurava sredstva za finansiranje srednjoškolskog obrazovanja i ista je odgovorna za obaveze poslodavca prema zaposlenicima u skladu sa Zakonom o srednjoškolskom odgoju.

Taj sud daje i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja i smatra da svim zaposlenicima u srednjim školama na području HNK, pripada pravo na naknadu za ishranu i regres identično kao i drugim korisnicima Budžeta HNK, a što proizilazi iz odredbi čl. 41. citiranog Kolektivnog ugovora, jer visinu iznosa i način isplate u pregovorima sa Sindikatom nije utvrdila Vlada HNK-a za utužene naknade-topli obrok i regres te da se kao utvrđeni ne mogu smatrati iznosi koje je odredila Vlada HNK-a svojim odlukama jednostrano. U obrazloženju ovakvog tumačenja tog pravnog pitanja podnosilac zahtjeva ističe da je brojnim odlukama Vlade HNK-a, kao npr. od 22.12.2008. godine., Odluke od 25.5.2010.g...koje odluke su objavljene u Službenim novinama HNK-a propisana visina regresa i toplog obroka korisnicima Budžeta suprotno načinu propisanom u članu 41. Kolektivnog ugovora za oblast srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u HNK jer visina ovih naknada iznos i način isplate nisu utvrđeni u pregovoru sa Sindikatom, već su jednostrani akti Vlade HNK, a što je suprotno odredbama citiranog Kolektivnog ugovora, i po ocjeni podnosioca zahtjeva ovakve odluke Vlade su nezakonite (kao jednostrani pravni akti). Iako čl.41. pomenutog Kolektivnog ugovora nije određeno koliki je iznos naknade za ishranu i regres, tumačenjem on je isti za sve korisnike Budžeta HNK-a iz čega slijedi da su ove naknade određive u visini, analogno visini istih koje pripadaju ostalim korisnicima Budžeta. Ako je korisnicima Budžeta HNK-a u utuženom periodu, kao što su namještenici, državni službenici, policijski službenici i rukovodeći državni službenici određena visina naknade za ishranu u visini 2% od prosječne plate u FBiH do 06.12.2013 godine (do izmjena Kolektivnog ugovora organa Uprave ....), onda je to iznos koji na ime ove naknade pripada i zaposlenicima tuženog. Podnosilac zahtjeva smatra da bi se, tumačenjem drugačijim od izloženog, zaposlenike srednjih škola u dijelu koji se odnosi na visinu traženih naknada stavilo u neravnopravan položaj u smislu čl. 5. Zakona o radu, a što je nedopustivo, u smislu odredbi Zakona o zabrani diskriminacije BiH (Sl.glasnik BiH broj 59/09).

Po ocjeni podnosioca zahtjeva legitiman cilj citirane odredbe čl.41.Kolektivnog ugovora jeste da svi budžetski korisnici u HNK imaju iste visine naknada za ishranu i regres,

jer drugačijim zaključkom suda zaposlenici škola, kao budžetski korisnici u dijelu koji se odnosi na visinu naknada na ime ishrane, regresa, bili bi stavljeni u neravnopravan položaj u smislu čl.5.Zakona o radu što je po ocjeni suda nedopustivo.

Podnosilac zahtjeva ističe da je ovakvo njegovo tumačenje zasnovano i na najnovijim odlukama Ustavnog suda BiH u predmetima br.AP-278/15 od 28.04.2016.g.,AP-232/16 od 28.04.2016.g., AP-2966/15 od 02.01.2016.g. i AP-5376/14 od 03.02.2016.g.-apelacije Zapadno-hercegovačkog kantona., u kojim odlukama se kaže sljedeće: „Vlada nije mogla utvrđivati osnovicu bez pregovora sa sindikatom...pa Ustavni sud ističe da se takve jednostrane odluke Vlade ne mogu primijeniti na tužitelje, jer je Vlada samo jedna od ugovornih strana....“

Odredbom člana 61. a ZPP je propisano da ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupku pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja. Po stavu Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH, u konkretnom slučaju ne radi se o spornim pravnim pitanjima u smislu gore citirane zakonske odredbe jer i sam podnosilac zahtjeva ističe da je riješeno više od sto predmeta u kojima se pojavljuju ta pravna pitanja, a o tome postoje i jasni stavovi Ustavnog suda BiH. Pored toga, odredba člana 41. Kolektivnog ugovora za oblast srednjoškolskog odgoja u HNK je jasna i ne daje mogućnost drugačijeg tumačenja nego kao što to čini i podnosilac zahtjeva.

Kako se, dakle u konkretnom radi o pravnoj situaciji koja je jasno regulisana pozitivnim pravnim propisima, a o čemu postoje i jasni stavovi Ustavnog suda BiH, to po ocjeni Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH, postavljeni zahtjevi ne predstavljaju sporna pravna pitanja, pa je primjenom odredbe člana 61.c ZPP odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić s.r.